

Patrik Lindenfors och Christer Sturmark:

Evolutionsteorin mer bekräftad än någonsin

Publicerad: 2009-02-12, Uppdaterad: 2011-11-02

Om författaren:

Patrik Lindenfors, evolutionsbiolog vid Stockholms universitet

Christer Sturmark, ordförande Humanisterna

Claphaminstitutet bildades 23 januari 2008 med uppgiften att stimulera utbildning, undervisning och vetenskaplig forskning om och i kristen tro och att verka för den kristna trons tillämpning. De kallade sig själva för "tankesmedja".

Vi var många som såg fram emot en ny diskussionspartner i samhällsdebatten. Men för att kunna diskutera med någon så måste man först enas om en gemensam verklighetsbeskrivning. Frågan är om Claphaminstitutet ser samma verklighet som oss andra.

Frågan föranleds av att tre "fellows" vid Claphaminstitutet nyligen här på Newsmill har propagerat för tesen att Gud skapade världen. Det är i sig inget förvånande - det är klart att kristna måste tro att Gud har skapat världen, på samma sätt som Hinduer tror att Brahma skapade världen. Men läser man artikeln finner man mer tveksamt innehåll.

De tre företrädarna för Claphaminstitutet påstår nämligen att "evolutionsteorin får allt svagare stöd ju mer vi vet om universum". För evolutionsbiologer är detta en aningen förbluffande nyhet. Idag, 200 år efter Darwins födelse och 150 år efter publiceringen av "Om arternas uppkomst", står nämligen evolutionsteorin starkare och mer bekräftad än någonsin. Inte ens katolska kyrkan är evolutionsförnekare längre. Så vad menar Claphambröderna?

Det finns några enstaka biologer i världen som är tveksamma till evolutionsteorin, med då är det alltid för att religiösa övertygelser står i vägen för en objektiv granskning av verkligheten. I övrigt är det religiösa forskare ifrån andra discipliner och framför allt bokstavstroga bibelfanatiker som inte kan ta till sig kunskapen om evolutionen.

Vad är det då med evolutionsteorin som gör den så svårsmält för religiösa?

Darwin fann mekanismen bakom evolutionen - det naturliga urvalet - och visade hur det räckte för att förklara livets mångfald. Har man väl förstått kraften i det naturliga urvalet förklaras mysteriet med livet på ett sätt som möjligen kan vara omskakande, men icke desto mindre tillräckligt.

En jämförelse som låter sig göras är med tyngdkraften. Då Newton beskrev gravitationen visade han att det är samma kraft som får föremål på jorden att falla till marken som håller månen i en bana runt jorden. Det var en makalös bedrift att förena så till synes olika fenomen.

Men dryga 200 år senare visade Einstein att Newtons formuleringar inte var giltiga i extremt höga hastigheter och formulerade med sin allmänna relativitetsteori om gravitationen till en beskrivning av dessa fenomen som en krökning av rumtiden. Det får nog betraktas som en ännu mer makalös bedrift.

Ingenting i tyngdlagen, i varken Newtons eller Einsteins formulering, hotar någon religion.

Men då Darwin presenterade teorin om det naturliga urvalet förklarade han i ett slag hur livets mångfald uppkommit. Han rensade därmed biologin fullständigt från behovet av en gudshypotes. Man ska komma ihåg att livets komplexitet vid den här tiden var ett av de starkare argumenten för Guds existens.

Det som har hänt på de 150 år sedan evolutionsteorin såg dagens ljus är inte en komplett omformulering - som i fallet med gravitationen - utan bara en komplettering i och med den ökande kunskapen om arvets mekanismer till det som inom biologin går under namnet "Den moderna syntesen" av naturligt urval och genetik.

Eftersom en del undrar hur evolutionsteorin kan påstås vara mer bekräftad än tyngdlagen är det värt att påminna om den här historien. Teorin om hur gravitationen fungerar omformulerades i grunden av Einstein. Evolutionsteorin har aldrig behövt omformuleras, utan bara kompletterats så att den idag är mer kraftfull än någonsin som förklaring.

Det är egentligen enastående, men Darwins 150 år gamla ursprungsformulering står fast! Frågan är om det finns någon annan motsvarande vetenskaplig teori som tålt tidens tand så väl? Som filosofen Daniel Dennett har skrivit: "Om jag skulle ge pris för den enstaka bästa idé som någon någonsin har haft skulle jag ge det till Darwin, framför Newton, Einstein och alla andra." Det är därför Darwinåret i år firas runt hela världen.

När så tre Claphambröder påstår att "evolutionsteorin får allt svagare stöd" reagerar därför väldigt få människor med att undra vad de har för argument. Hade de tre kommit med något som falsifierade evolutionsteorin hade de varit världsberömda på samma sätt som Einstein blev. De hade alla kunnat kvittera ut ett Nobelpris. Men det kommer de inte att få, eftersom deras argument är oriktiga. Istället får man söka förklaringen till deras påståenden i deras religiösa uppfattningar - det är alltid där förklaringen står att finna vad gäller evolutionsförnekare.

Vi får dra slutsatsen att Claphaminstitutet inte har samma verklighetsbeskrivning som oss andra. De ser övernaturliga inslag i naturliga fenomen. De förnekar faktisk kunskap. De saknar förmåga att värdera vetenskaplig information. Vi hade förväntat oss något bättre av en organisation som dristar kalla sig "tankesmedja".

(För er som undrar över motargumenten mot evolutionsteorin som de tre "fellows" presenterar så är dessa lite grovt två till antalet. Dels undrar de hur information kan skapas genom den evolutionära processen. Svaret - som tyvärr är rätt tekniskt - finns formulerat på många ställen. En version finns i en artikel av Thomas Schneider (2000) som refereras till nedan. Det andra motargumentet består av en falsk analogi. De tre "fellows" frågar sig

nämligen hur slumpmässiga stavfel i en bok kan förbättra information. Det kan de förstås inte - analogin är ogiltig och förrådiskt missledande. Tänk er snarare hur slumpvisa förändringar av proportioner i ett matrecept, eller slumpmässiga tillskott eller fråndragningar av ingredienser, kan förändra den färdiga maträtten. Den godaste maträtten, som kan vara allt från Tandoorikyckling till Cookie Dough-glass, är den som klarar sig och blir spridd över världen. Fast i det naturliga urvalet är det förstås naturen som "väljer" genom att den organism som bäst klarar naturens utmaningar är den som lämnar flest avkomma efter sig.)

Thomas D. Schneider 2000 Evolution of biological information. Nucleic Acids Research 28: 2794-2799.

Patrik Lindenfors och Christer Sturmark

33 kommentarer I kommentarsfältet har kommentatorn juridiskt ansvar för sina inlägg.

utmärkt, tack för artikeln.

  [Permalänk](#) | [Anmäl](#) #34 [Aloace](#), 2009-02-12, 18:13

Tackar. Mycket läsbar.

  [Permalänk](#) | [Anmäl](#) #35 [Katrin Andersson](#), 2009-02-12, 19:25

Det är bra, Patrik. Stå på dig.

  [Permalänk](#) | [Anmäl](#) #36 [Toby av Wasaätt](#), 2009-02-12, 19:43

Tackar. Skönt att se att stödet för evolutionsförnekarnas "luck-teori" inte står oemotsagd.

  [Permalänk](#) | [Anmäl](#) #37 [Alfvar](#), 2009-02-12, 20:12

Anledningen till att religiösa kan fortsätta sitt korståg mot evolutionsteorin är att vi inte skiljer på diskussionen om arternas utveckling och om arternas uppkomst.

Väldigt få, inklusive religiösa, förnekar arternas anpassning genom naturligt urval. Eller hur? Men biologernas envishet att vilja förklara livets uppkomst som helhet enbart med samma teori är ju lättare att ifrågasätta och definitivt svårare att tro på, om man inte är evolutionsforskare uppenbarligen.

Den ganska nya kunskapen om ärftlighetens kemiska funktion ger oss nya frågetecken. Det verkar som om vissa miljöfaktorer kan sätta spår i dna. En genväg alltså förbi det naturliga urvalet om det nu visar sig stämna.

Eftersom jag trots att jag är ateist ändå delar dom religiösa tomtarnas skepticism för att evolutionsteorin förklarar allting tycker jag att förkastandet av motargumenten är olyckligt och kontraproduktivt.

På goda grunder kan vi förkasta guds existens. Vi kan förkasta existensen av intelligens i mänsklig mening före själva livets uppkomst. Vi kan utesluta att det fanns en plan.

Men vi kan inte förneka att teorin om det naturliga urvalet när det gäller livsutvecklingen i sin helhet är en teori.

  [Permalänk](#) | [Anmäl](#) #38 [Olof Lindberg](#), 2009-02-12, 22:15